

Stowarzyszenie LGD „Ziemia Pszczyńska” Biuletyn informacyjny

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie.”
Publikacja współfinansowana ze środków Unii Europejskiej w ramach osi 4 LEADER Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013.
Publikacja opracowana przez Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska”.
Instytucja Zarządzająca Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

Nr II/2014, nakład 500 egz.

Egzemplarz bezpłatny

Rok 2014 nieuchronnie zbliża się ku końcowi, zwyczajem ostatnich lat, w tym czasie przekazujemy Państwu kolejny biuletyn informacyjny naszego Stowarzyszenia. Pragniemy podsumować w nim dobiegającą końca kadencję obecnego Zarządu. Jest się nad czym pochylić, bowiem ostatnie dwa lata obfitowały w szereg inicjatyw i wydarzeń z udziałem naszej lokalnej grupy. W biuletynie, znajdą Państwo także tegoroczne działania Stowarzyszenia, wywiady

z naszymi beneficjentami oraz przedstawicielami Instytucji Wdrażającej, jaką jest Urząd Marszałkowski Województwa Śląskiego w Katowicach. Zapraszamy do lektury. Jesteśmy otwarci na Państwa sugestie i refleksje związane z rozwojem Ziemi Pszczyńskiej, w oparciu o fundusze unijne, zwłaszcza z programu LEADER. Jeżeli zatem zechcą Państwo podzielić się z nami swoimi przemyśleniami, tudzież przedstawić ciekawy pomysł do realizacji, zapraszamy do współpracy – stowarzyszenie@lgdziemiapszczyńska.pl.

 This year is coming to end, in traditional way, we present you our next bulletin. We would like to summarize ending term of our board. There is a lot of to say, as this two-year period was rich in initiatives and events with participation of our LAG. In bulletin you will also find our actions which were held in this year, interviews with our beneficiaries and representatives of Marshal Office of Silesian Voivodeship from Katowice. We encourage you to read all these articles. We are also open to exchange of views, our e-mail stowarzyszenie@lgdziemiapszczyńska.pl

W tym numerze m.in.:

Wywiad z panem **Jerzym Mołtochem**, Dyrektorem Wydziału Terytoriów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego w Katowicach.

AKTYWNY ROK Z LGD

Goczałkowickie Spotkanie z Folklorem – 14.06.2014 r.

W czasie wydarzenia, na scenie zaprezentowali się uczestnicy warsztatów tematycznych jakie cyklicznie odbywają się w Gminnym Ośrodku Kultury w Goczałkowicach-Zdroju. Kolejno wystąpiły zespoły muzyczne, taneczne a nawet grupa języka angielskiego, która działa przy Gminnej Bibliotece Publicznej. Amatorzy orkiestrowych brzmień, także znaleźli coś dla siebie, bowiem podczas imprezy zaprezentowała się Goczałkowicka Orkiestra Dęta. Jej występ zainaugurował występy ludowe, które w tym czasie opanowały goczałkowicką scenę. Dla uczestników „Spotkania

z Folklorem” wystąpili: Zespół Folklorystyczny Goczałkowice, Koło Regionalne SP nr 1 w Goczałkowicach-Zdroju, zespół dziecięco-młodzieżowy „Jedynka” z Pszczyny, Zespół Folklorystyczny „Radość” z Radostowic oraz młody, utalento-

wany trębacz – Rafał Cebula. Występy zakończyło wspólne biesiadowanie. Wydarzenie było również okazją do zaprezentowania działalności naszego Stowarzyszenia, które pokrótce na scenie omówiła prezes LGD – Sylwia Pająk-Figuła. Goczałkowickie Spotkanie z Folklorem zostało współfinansowane ze środków PROW 2007-2013 za pośrednictwem LGD „Ziemia Pszczyńska”.

During this event a lot of musical groups presented their skills on scene. Some folklore bands also had a performance in this day. President of our association – Sylwia Pająk-Figuła told about our local group and presented our actions. This “Meeting with folklore” was financed from The Rural Development Programme 2007-2013.

VII Festiwal Pszczyńskich Maszketów – Chochla 2014 – 24.08.2014 r.

W tym dniu nad pszczyńskim rynkiem unosiły się aromatyczne zapachy dochodzące z namiotów, w których od rana krzątały się członkinie lokalnych Kół Gospodyń Wiejskich. Tegoroczne kulinarne spotkanie odbyło się pod znakiem konkursowego dania jakim była kaczką, czorne kluski i buraczki. W konkursie po CHOCHLĘ 2014 stanęło w szranki 12 zespołów z 5 gmin naszego powiatu. Po odwiedzeniu wszystkich stoisk, zespół jurorów zdecydował, iż pierwsze miejsce, a co za tym idzie tytułowa nagroda Chochli, trafiła w ręce zespołu ze Studzienic, kolejne miejsce zajęło KGW z Ćwiklic natomiast na trzecim miejscu uplasowało się Koło z Rudoltowic. Konkursowi potraw towarzyszyła także olimpiada kulinarna. Panie rywalizowały w kilku dyscyplinach, które na pszczyńskim rynku obserwowało liczne grono odbiorców. Nowością tegorocznego festiwalu było także wręczenie dla wszystkich uczestniczących zespołów pamiąt-

kowych ceramicznych miniatuerek chochli, które dzięki uprzejmości dyrektora, wykonali dla nas przedstawiciele „Kulejących Aniołów”. Na wszystkich odwiedzających w tym dniu festiwal, czekało również stoisko promocyjne LGD, na którym nie tylko dzieci mogły znaleźć dla siebie coś interesującego w postaci gadżetów i materiałów informacyjnych wydawanych przez Stowarzyszenie.

In this day Pszczyna's square has changed... twelve culinary teams were preparing there, their tasty dishes - focused on local flavour. This year duck was the competitive meal. Jurors decided that first prize went to team from Studzienice, the second one was given to group from Ćwiklice, and the team from Rudoltowice took third place. There were also some other attractions. Members of each team competed in different disciplines. Our association had also its stand in which faces of children were painted. We also gave out our brochures and materials there to promote our LAG.

Młodzi zdolni – 30.08.2014 r.

Impreza dedykowana w głównej mierze młodzieży, przyciągnęła do pawłowickiego parku liczne grono uczestników. Na scenie wystąpiły młodzieżowe zespoły, dopiero wkraczające do branży muzycznej, jak i te już w niej działające.

Imprezę otworzył członek Zarządu LGD – Paweł Repeta, który skrótkowo opowiedział o działaniach Stowarzyszenia i zachęcił wszystkich do włączania się w nasze inicjatywy. Podczas wydarzenia wystąpili:

Monika Barciok z zespołem, Boras & Świerzy, oraz zespół Gun Padre. Gwiazdą wieczoru był MIUOSH – polski raper i producent muzyczny. Całość zakończyła zabawa z udziałem DJ Skrzypa.

This initiative was dedicated to young people, particularly teenagers who came to Pawłowice's park to take part in this musical event. There were some youth bands who played live music. Also LGD's accent appeared, as our board's member – Paweł Repeta presented our initiatives on a scene.

Warsztaty muzyczne – 6.09.2014 r.

Ośrodek Sportów Wodnych w Łące, w tym czasie zmienił swoje główne przeznaczenie, stając się miejscem przeprowadzania warsztatów muzycznych, zewsząd bowiem dobiegały muzyczne dźwięki. Wokal przenikał się z cięższym, metalicznym brzmieniem perkusji, z oddali dochodziły dźwięki gitar. Tak to wspaniałe, słoneczne dopołudnie spędziło z nami kilkadziesiąt osób, które pod okiem profes-

sjonalnych instruktorów, zgłębiało technikę poszczególnych dziedzin.

Water Sports Center in Łąka changed its destiny in this day, in this moment it was place where musical workshops were held. Participants worked in four groups – vocal, percussion, bass guitar and guitar. Professional instructors showed them how to develop these skills. It was really great time to spend, in sunny day with music!

Jesienne rowerowe Grand Prix Kobióra – 4.10.2014 r.

„Na sportowo” sobotnie dopołudnie spędziliśmy na boisku w Kobiórze, gdzie został zorganizowany wyścig kolarski. Dzieci, młodzież i osoby dorosłe, rywalizowały w kilku kategoriach, pokonując wyznaczoną trasę. Sporo emocji dostarczyły szczególnie wyścigi kategorii przedszkolaków. Po zawodach odbyły się również zajęcia plastyczne – uczestnicy wydarzenia wzięli udział w warsztatach z decoupage'u. Niespodzianką było przygotowanie przez organizatorów roweru, który dzieci ozdobiły właśnie tą metodą.

On Saturday morning in Kobiór started bicycle competition. Participants competed in ten categories. After it, everyone could take part in artistic workshops. Children decorated some old bike using decoupage style – it is special method of handicraft in which we may use different kind of serviette and in this way we ornament various things.

PODSUMOWUJEMY KOLEJNĄ KADENCJĘ ZARZĄDU LGD „ZIEMIA PSZCZYŃSKA”

Kadencja Zarządu Stowarzyszenia LGD „Ziemia Pszczyńska” dobiega końca, zarząd w składzie: Sylwia Pająk-Figula – prezes, Renata Dyrda – wiceprezes, Bernadeta Lampart – skarbnik, Michał Pudętko – sekretarz, Andrzej Nelec, Paweł Repeta, Artur Łebecki – członkowie zarządu, pełnili swoje funkcje od 2012 roku, a większość z obecnego składu w strukturach Zarządu LGD zasiada już kolejną kadencję. W tym czasie działania LGD widoczne były na wielu placużkach.

W ramach działania 431 - funkcjonowanie LGD, nabywanie umiejętności i aktywizacja, na przestrzeni tych dwóch lat odbyło się szereg inicjatyw i wydarzeń promocyjnych zorganizowanych bądź współorganizowanych przez lokalną grupę. Warto wspomnieć o takich działaniach jak:

Zajęcia z rysunku dla dzieci i konkurs „Mały Europejczyk”.

W ramach dodatkowych zajęć organizowanych przez LGD w 29 placówkach na terenie całego powiatu pszczyńskiego, przygotowano ponad 300 prac konkursowych, prezentujących zmiany jakie zachodzą na naszym terenie za sprawą funduszy unijnych.

Dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych z terenu powiatu, odbyła się Debata Oksfordzka,

podczas której młodzi, świadomi obywatele Unii Europejskiej, dyskutowali nad efektywnością wykorzystania funduszy unijnych na lokalnym „podwórku” – wydarzenie o tyle istotne, iż na nasze zaproszenie odpowiedział europoseł dr Jan Olbrycht, który w roli eksperta wziął udział w debacie. Łącznie z uczestnikami, debacie przysłuchiwało się około 100 osób.

W 2013 roku odbyły się również dwa wyjazdy studyjne, jeden dla lokalnych liderów, zabrał ich w podróż na teren działań LGD „Gorce-Pieniny”, gdzie na zasadzie dobrych praktyk, uczestnicy mogli podpatrzeć realizowane tam w ramach PROW 2007-2013 projekty.

Drugi wyjazd z kolei, odbył się podczas Tygodnia Kariery. Uczestniczyli w nim uczniowie pszczyńskich szkół średnich, którzy odwiedzili w tym czasie beneficjentów Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, którzy założyli, bądź rozwinęli swoje działalności w oparciu o środki unijne, pozyskane z budżetu naszej grupy.

W nawiązaniu do Tygodnia Kariery jako LGD byliśmy także organizatorami wykładów otwartych o tematyce przedsiębiorczości, rynku pracy i planowania kariery. Wykłady te również w dużej mierze dedykowane zostały ludziom młodym, stojącym u progu kariery zawodowej i dylematów z nią związanych.

Rok ten zwińczył duży projekt kulinarny „Z tradycją i smakiem... Kucharzymy, Gotujemy, Warzymy” w którym udział wzięło 21 działających w powiecie Kół Gospodyń Wiejskich. Panie na spotkaniu podsumowującym projekt, mogły spotkać się ze znanym śląskim kucharzem – Remigiuszem Rączką w ramach projektu został również wydany przepiśnik zawierający przepisy na lokalne potrawy.

Kolejny rok kalendarzowy, nie pozostawał mniej aktywny od swojego poprzednika. W maju 2014 r. odbyło się spotkanie promujące nową pozycję LGD – Bajki Ziemi Pszczyńskiej „Chodź opowiem Ci bajeczkę”.

Publikacja była podsumowaniem konkursu literackiego, który

trwał już od ubiegłego roku, na który to dzieci i młodzież nadsyłały swoje prace związane z lokalnymi legendami, tradycjami i opisującymi nasz teren.

W tym roku finansowaliśmy również Goczałkowickie Spotkanie z Folklorem, Festiwal Pszczyńskich Maszketów Chochla 2014, muzyczne inicjatywy takie jak impreza „Młodzi zdolni” oraz warsztaty muzyczne, a także Jesienne Rowerowe Grand Prix Kobióra. Wszystkie te wydarzenia zostały szerzej ukazane na łamach obecnego biuletynu. Łącznie w przeciągu dwuletniej kadencji w naszych wydarzeniach wzięło udział prawie 2300 osób.

W ramach działania 413 Wdrażanie Lokalnych Strategii Rozwoju, jako Zarząd uruchomiliśmy w dobiegającej końca kadencji 4 nabory wniosków o przyznanie pomocy, 3 w ramach działania Odnowa i rozwój wsi, 1 w ramach tzw. Małych projektów. Łączna pula środków przeznaczona na te konkursy to – 6 231 388,10zł. Szczegółowe informacje nt. realizacji projektów z budżetu LGD znajdują Państwo poniżej w tabeli dot. wniosków składanych za pośrednictwem Stowarzyszenia.

Działanie 421 Wdrażanie projektów współpracy, również zostało w tym czasie realizowane, obecnie trwa bowiem projekt współpracy AS – Aktywne Strefy, zakładający m.in. budowę siłowni zewnętrz-

nych w każdej z gmin powiatu pszczyńskiego. Szerzej o projekcie traktuje ostatnia strona biuletynu.

Przed wszystkim jako Zarząd cieszy nas niezmiernie fakt, iż działania naszego Stowarzyszenia są doceniane przez Państwa – mieszkańców naszego powiatu ale i przez różne jednostki i organizacje. W tym roku otrzymaliśmy nagrodę Marszałka Województwa Śląskiego za Zasługi dla Rozwoju Turystyki w 2014 r. LGD zostało nominowane do tej nagrody przez Starostę Powiatu Pszczyńskiego.

Z tego miejsca pragnę podziękować wszystkim moim współpracownikom z ramienia LGD za podejmowane wspólnie działania. Mamy nadzieję, że nasze starania dotyczące rozwoju obszarów wiejskich powiatu są przez Państwa zauważalne. Liczymy na to, iż kolejne lata pozwolą w dalszym ciągu realizować ideę LEADER'a na naszym obszarze.

Sylwia Pająk-Figula – Prezes Zarządu Stowarzyszenia LGD „Ziemia Pszczyńska”

Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska”

Wnioski o przyznanie pomocy w ramach działania „Wdrażanie lokalnych strategii rozwoju” składanych za pośrednictwem Stowarzyszenia LGD „Ziemia Pszczyńska” wg ilości wniosków

Opracowanie własne, stan 14 listopada 2014r.

Działanie	Liczba złożonych wniosków	Liczba odrzuconych wniosków przez LGD oraz IW, rozwiązanych umów	Liczba podpisanych umów	Stosunek podpisanych umów do złożonych wniosków do LGD (%)	Liczba rozliczonych wniosków	Stosunek rozliczonych wniosków do podpisanych umów (%)	Limity środków na dane działanie (zł)*
Odnowa i rozwój wsi	44	12	24	54,55	12	50,00	6 291 563,98
Małe projekty	109	52	49	44,95	47	95,92	946 926,02
Różnicowanie w kierunku działalności nierolniczej	23	8	15	65,22	15	100,00	1 083 012,00
Tworzenie i rozwój mikroprzedsiębiorstw	44	22	11	33,33	9	81,82	914 418,00
RAZEM	209	94	99	47,37	83	83,84	9 235 920,00

*Limity środków zgodne z uchwałą nr 42/2014 Zarządu Stowarzyszenia z dnia 29.10.2014r.

„Aktywne strefy” ukończone...

W listopadzie zakończyła się na terenie powiatu pszczyńskiego budowa tzw. „Aktywnych Stref”, miejsc aktywnego wypoczynku składających się z 4 dwustanowiskowych urządzeń. Na terenie powiatu powstało 6 takich miejsc, w każdej z gmin po jednym.

Siłownia zewnętrzna w Pawłowicach

Projekt powstał dzięki współpracy jaką podjęły ze sobą 4 Lokalne Grupy Działania z dwóch województw: LGD „Dolina Soły” (województwo małopolskie), LGD Ziemia Bielska, LGD „Ziemia Pszczyńska” oraz LGD „Morawskie Wrota” (województwo śląskie). Projekt współpracy ruszył pod akronimem „AS” – „Aktywne strefy”. W ramach projektu poza stworzeniem 18 zestawów siłowni zewnętrznych oraz 6 oaz rekreacyjnych został również zorganizowany „Złot Aktywnych” – wydarzenie edukacyjno-integracyjne skierowane do osób chętnie uprawiających turystykę rowerową. Złot Aktywnych był okazją do promocji Szlaku Aktywnych, prowadzonego przez wszystkie Aktywne Strefy, stworzone w ramach projektu. Niezmiernie cieszy fakt, że gospodarzem wydarzenia było nasze Stowarzyszenie, zlot odbył się bowiem 11 października na Ośrodku Sportów Wodnych w Łące. Kilkaset cyklistów odwiedziło w tym czasie nasz powiat! Uczestnicy rajdu do pokonania mieli trasy o wybranej przez siebie długości, tj. od 15 do 70 kilometrów.

W ramach projektu powstała także strona internetowa promująca obszary partnerskich LGD jako miejsc o nowoczesnej, atrakcyjnej i zróżnicowanej ofercie sportowo – rekreacyjnej, wydane zostały również mapy i ulotki promujące projekt oraz obszary partnerskich grup. Zachęcamy Państwa do aktywnego spędzania czasu na powstałych siłowniach zewnętrznych!

Siłownia zewnętrzna w Goczałkowicach-Zdroju

 In November in Pszczyña's district „Active areas” were finished. These areas are places where air gyms were built. We have

„Złot Aktywnych”
creation of special project's website. Some leaflets and maps were also printed during this project.

six gyms, one in each commune. This project could be done because of cooperation of four LAGs: Dolina Soły, Ziemia Bielska, Morawskie Wrota and our Ziemia Pszczyńska LAG. There were also other actions e.g. bike rally in Łąka and

Wymieniamy doświadczenia...

Sekretariat Regionalny Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Województwa Śląskiego zorganizował w dniach 24-26.09.2014 r. wyjazd dla Lokalnych Grup Działania naszego regionu na teren województwa dolnośląskiego, abyśmy mogli zapoznać się z działaniami tamtejszych LGD. Odwiedziliśmy dwie grupy: Partnerstwo Ducha Gór oraz Wrzosową Krainę. Dwa naprawdę prężnie działające Stowarzyszenia, od lat wdrażające takie chociażby projekty jak wieś tematyczna czy ekomuzea. Projekty o tyle interesujące, że z powodzeniem przyciągają na tereny obu grup rzesze turystów.

Ekomuzeum „Wrzosowa Chata” – Borówki

Czy takie pomysły można przełożyć na grunt powiatu pszczyńskiego? Kto wie, być może już niebawem się o tym przekonamy, a tym czasem wszystkich zainteresowa-

nym takim rodzajem turystyki zachęcamy do przeczytania szczegółowej relacji z wyjazdu, która znajduje się na naszej stronie internetowej: www.lgdziemiapszczynska.pl

Wieś tematyczna: „Wioska Szczęściu Zbóż” – Kraśnik Dolny

 Silesian Rural Network organized in September educational trip dedicated to silesian LAGs to Lower Silesia Voivodeship. It was opportunity to check how other groups acts. We met there with members of two LAGs: Partnerstwo Ducha Gór and Wrzosowa Kraina. These associations develop many interesting projects e.g. thematic villages or galleries of local products. If you are interested in this kind of tourism read detailed description of this trip on our website: www.lgdziemiapszczynska.pl

„Nowy”, a jeszcze jakby „stary” ...

Mowa o okresie programowania, który choć z dniem 1 stycznia 2014 roku zawiał w unijne „progi”, nie zajął jeszcze na dobre miejsca perspektywie finansowej 2007-2013, ta bowiem jest w końcowej fazie i przed nami ostatnie rozliczenia projektów. Wszystko funkcjonuje zatem jeszcze na obecnych zasadach, pomalutku przyspieszając się do zmiany regulacji prawnych, a te szykują dla nas sporo modyfikacji. Lokalne Grupy Działania, mają teraz za zadanie nie tylko doprowadzić ostatnie działania do refundowanego finiszu ale muszą również przygotować nowe Strategie Rozwoju, które pozwolą im na kolejne lata wpływać na rozwój obszarów jakie obejmują. Wiele pracy zatem przed nami... Będziemy niebawem przeprowadzać w każdej z gmin spotkania z mieszkańcami, aby zapisać nową strategię, jak najlepiej odpowiadały Państwa oczekiwaniom, liczymy zatem na Państwa zaangażowanie na etapie tworzenia strategii. Nowy okres programowania 2014-2020 przewiduje również tzw. wielofundusowość, co oznacza, że grupy mogą zdecydować, czy będą budować swoją strategię działania w oparciu

o kilka funduszy, czy tylko z PROW, jak miało to miejsce w tym rozdaniu. Wiele LGD w tym czasie przymierza się także do zmian w obrębie terenu na jakim działają. Również i nasze Stowarzyszenie zmieni swój geograficzny kształt, obejmując swoim wsparciem także gminę Bojszowy, która wyraziła chęć przyłączenia się do LGD „Ziemia Pszczyńska”. Szykują się zatem zmiany. Mamy jednak nadzieję, iż będą to zmiany na lepsze, które pozwolą nam jak najefektywniej wykorzystać możliwości, jakie niosą fundusze europejskie w nowym unijnym budżecie.

 Our group is preparing to a new EU's programming period 2014-2020. We will organize meetings with local leaders to prepare a new strategy for this period and we hope that you actively join us during this work. We are planning also an extension of our LAG's area, because one new commune - Bojszowy, joined our group. We hope that all these changes which appear in near future will be changes for the better!

Projekty naszych Beneficjentów „NA OKU” kamery telewizyjnej.

Teren naszej lokalnej grupy został wybrany przez Telewizję Polską - Program Regionalny, do dokonania nagrań do programu LIDER.

Skate Park w Suszcu

Program ten TVP nagrywa w całej Polsce, przedstawia w nim lokalnych liderów, czyli osoby chcące zrobić coś dobrego dla swojego środowiska. Osoby te na ogół angażują się w prace społeczne, pozyskują środki z różnych unijnych projektów, tak aby zintegrować mieszkańców swoich miejscowości, poprawić miejscową infrastrukturę i przede wszystkim czynnie działać dla swoich „małych Ojczyzn”!

Zespół „Gryfne Bajtle” podczas nagrań w OSP w Studzienicach

Na naszym terenie zaprezentowaliśmy tematycznie szeroki przekrój projektów. Telewizja zawitała bowiem do dziecięcego żłobka „Maja” w Goczałkowicach-Zdroju, który powstał

z udziałem dofinansowania PROWu. Odwiedzono również OSP w Studzienicach, gdzie za sprawą dziecięcego zespołu „Gryfne Bajtle” ekipa telewizyjna przesłała m.in. szybki kurs tańca regionalnego. Tam też lokalni liderzy zaprezentowali zrealizowane przez siebie projekty – wyremontowaną salę na cele społeczno-kulturalne oraz obejście obiektu OSP. Na terenie straży znajduje się również wybudowana z PROWu altana – miejsce spotkań lokalnej społeczności. Na koniec pokusiliśmy się na chwilę ekstremalnej jazdy na suszeckim skateparku. Całość choć zróżnicowana, spójnie spina tematyka funduszy unijnych i działania LGD. Program dostępny jest na stronie: <http://www.tvp.pl/tvp-regionalna/programy/lider>

Żłobek „Maja” – Goczałkowice-Zdrój

 Our group was chosen by Television to prepare here some material to LIDER programme. The programme tells about people who do a lot for their local environment. Three places were filmed, these were: nursery “Maja” in Goczałkowice-Zdrój, fire brigade station in Studzienice and skatepark in Suszec. All these places are connected with projects financed by The Rural Development Programme. All of you, who wants to see this material, we invite to visit www.tvp.pl/tvp-regionalna/programy/lider website.

W tym roku jeszcze przed nami...

W ramach inicjatyw, które dopiero będą mieć miejsce, a które finansowane są z naszych środków, zapraszamy do udziału w dwóch z nich. Są to: Wieczór śląski - spotkanie „U nos na binie”, które odbędzie się 12 grudnia o godz. 17.00 w Gminnym Ośrodku Kultury w Miedznej z siedzibą w Woli, a także konkurs i gala „Duch wolontariatu”. Finał tego wydarzenia odbędzie się na sali Gminnego Ośrodka Kultury w Suszcu w dniu 14 grudnia również o godz. 17.00. Pierwsza z inicjatyw będzie okazją do promowania walorów naszej śląskiej kultury, jest to również niebawem okazją do integracji mieszkańców naszego regionu. Drugi projekt ma z kolei na celu podkreślenie wartości wolontariatu poprzez docenienie osób na co dzień zaangażowanych w prospołeczne działania.

 You have still opportunity to take part in two LGD's initiatives. These are: Silesian Evening “U nos na binie”, which will be on 12th December at 5 p.m in Wola. Its aim is to promote our silesian culture and customs. The second event it is “Duch wolontariatu”. Its final will take place in Suszec - 14th December also at 5 p.m. This initiative wants to appreciate people who gratuitously work for others.

WYDAWCA:
STOWARZYSZENIE LOKALNA GRUPA DZIAŁANIA
„ZIEMIA PSZCZYŃSKA”
ul. 3-go Maja 11, 43-200 Pszczyzna
tel./fax. 32/210 02 12
www.lgdziemiapszczynska.pl
Masz pytanie? Odwiedź nas, zadzwoń lub napisz!
Źródła zdjęć: archiwum LGD „Ziemia Pszczyńska”,
beneficjenci PROW 2007-2013, Urząd Marszałkowski
w Katowicach, LGD „Dolina Soły”, www.zywiec.powiat.pl

PODZIELMY SIĘ OPINIAMI...

Jerzy Motloch – Dyrektor Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego

Panie Dyrektorze, zamykamy okres finansowania 2007 – 2013, jak Pan ocenia ten czas w kontekście współpracy z LGD?

J.M.: Z perspektywy kończącego się już okresu programowania można zauważyć, że Leader, będący nie tylko podejściem oddolnym, ale również wielosektorowym, przekrojowym i partnerskim, dobrze się sprawdził - doprowadzając do realnej aktywizacji mieszkańców i wzmocnienia kapitału społecznego na wsi. Osiągnięcie tego wszystkiego, jak i sama realizacja tego podejścia, nie byłaby jednak możliwa bez zaangażowania się jak i dobrego przygotowania ze strony lokalnych grup działania. Po okresie, kiedy wszyscy uczyliśmy się zasad korzystania z LEADERA, dziś realizacja wdrażania lokalnych strategii rozwoju przebiega bardzo sprawnie. Dziś już widać, że projekty realizowane dzięki i poprzez LGD, trafiają w potrzeby mieszkańców.

Czy śląskie LGD są gotowe na RLKS? To ogromna szansa ale i liczne zagrożenia.

J.M.: Patrząc na realizację przez LGD lokalnych strategii rozwoju można powiedzieć, że LGD z naszego terenu są świetnie przygotowane do realizacji RLKS. Takie wielofunduszowe podejście stwarza dla nich nowe możliwości, powiększa spektrum środków jakie LGD będzie mogła kierować na rozwój swojego obszaru zarówno z RPO WSL na lata 2014 - 2020, PROW 2014 - 2020 jak również PO „Rybnactwo i Morze”. Oczywiście nie możemy zapominać, że realizacja wielofunduszowej strategii będzie dla LGD wiązała się z dużą odpowiedzialnością i obowiązkami - będzie trzeba zapewnić odpowiednie struktury dla prawidłowej realizacji przygotowanej strategii. Można tak powiedzieć, że LGD staną się na swoim terenie takimi mini urzędami.

Przed nami nowa perspektywa finansowa na lata 2014 - 2020. Czy ma Pan jakieś swoje osobiste życzenia z nią związane - podzielmy je na takie możliwe do spełnienia i te zupełnie wyidealizowane?

J.M.: Trudno mówić o życzeniach, jesteśmy w chwili obecnej na etapie twardej negocjacji z Komisją Europejską Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014 - 2020 oraz Regionalnego Programu Operacyjnego województwa śląskiego. Bardzo mocno zabiegamy o to, aby w ramach PROW 2014 - 2020 zostało skierowanych więcej środków na rozwój obszarów wiejskich (tu między innymi o środki na drogi gminne, gospodarkę wodno - ściekową) jak również bardziej wesprzeć finansowo mechanizm LEADER. Możemy się tu pochwalić, że przy dużym udziale Lokalnych Grup Działania z terenu naszego województwa udało nam się rzutem na taśmę wprowadzić do RPO WSL 2014 - 2020 mechanizm RLKS. I na koniec należałoby sobie i LGD życzyć, aby współpraca SW z LGD przebiegała jak dotychczas na dobrym poziomie oraz dużo świetnych projektów w nowej perspektywie programowania.

Bartosz Góra - Kierownik Referatu Wdrażania PROW Wydziału Terenów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Pracuje Pan w Referacie Wdrażania PROW w Urzędzie Marszałkowskim w Katowicach, proszę pokrótce przybliżyć nam, czym zajmuje się referat wdrażania?

B.G.: Proces pozyskiwania środków w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007 - 2013 rozpoczyna się w naszym Referacie. To tutaj przyjmowane i oceniane są pod względem formalnym, a następnie merytorycznym wnioski o przyznanie pomocy. Do zadań pracowników Referatu należy również informowanie potencjalnych beneficjentów Programu o stosownych procedurach, zasadach i trybie naboru wniosków. Pracownicy również udzielają informacji dotyczących poprawnego przygotowania wniosku i załączników, które należy przedłożyć przed podpisaniem umowy. Tak naprawdę w całej machinie aplikowania o środki unijne, najważniejszy dla Wnioskodawcy jest bowiem ostatni etap oceny wniosku, czyli podpisanie umowy. To właśnie nasz Referat jest odpowiedzialny za odpowiednie pokierowanie projektodawcy tak, aby jego trud włożony w przygotowanie projektu zakończył się sukcesem.

Dobiega końca okres programowania PROW 2007-2013. Jak Pan może ocenić stan wdrażania programu w województwie śląskim? Jak wypada na tym tle współpraca z naszym Stowarzyszeniem?

B.G.: Faktyczne wydatkowanie funduszy unijnych w ramach niektórych działań dobiega końca. Poprzez zaangażowanie środków PROW-u na obszarach wiejskich województwa śląskiego bardzo wiele się zmieniło. Poprawiła się baza kulturalna (wybudowano, wyremontowano i wyposażono setki domów kultury, świetlic wiejskich czy też remiz strażackich), jak również sytuacja społeczno-ekonomiczna mieszkańców (wybudowano kilometry sieci

wodociągowej czy kanalizacyjnej oraz zmodernizowano wiele oczyszczalni ścieków, zbudowano chodniki, odnowiono centra wsi). Co więcej, aktywność mieszkańców na rzecz lokalnej społeczności wzrosła. Było to możliwe między innymi dzięki projektom realizowanym w ramach podejścia LEADER. Odnosząc się do współpracy ze Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Ziemia Pszczyńska” należy określić ją jako bardzo dobrą. Oczywiście w okresie realizacji Lokalnej Strategii Rozwoju spotkaliśmy się z różnego rodzaju problemami, które wspólnie z LGD staraliśmy się na bieżąco rozwiązywać. Nie bez znaczenia jest tutaj fakt, że LGD „Ziemia Pszczyńska” jest nowopowstałą LGD (nie korzystała ze środków perspektywy finansowej 2004 - 2006), co dodatkowo wymagało od LGD większego zaangażowania w sprawy, które były dla LGD czymś nowym. W mojej opinii LGD świetnie sobie z tymi nowymi obowiązkami poradziło i na bieżąco starało się reagować na zmiany jakie wynikały z uregulowań prawa unijnego i krajowego, a przygotowana przez LGD strategia jest realizowana w sposób prawidłowy - co pozwoli LGD osiągnąć założone w strategii wskaźniki. Myślę, że w nowej perspektywie finansowej 2014 - 2020 LGD „Ziemia Pszczyńska” ponownie trud przygotowania Lokalnej Strategii Rozwoju i wystartuje w nowym konkursie na wybór lokalnych grup działania.

LGD niejednokrotnie traktowane są jako biura podawcze, w znaczeniu pejoratywnym. Jak zatem Pan ocenia rolę LGD?

B.G.: Nie można zgodzić się z tezą, że LGD to wyłącznie biura podawcze. Lokalne Grupy Działania oczywiście wykonują w ramach swoich obowiązków czynności administracyjne (biurowe - przyjmują od Projektodawców wnioski które następnie ocenia Rada), ale ich najważniejszym celem jest aktywizacja społeczności wiejskich poprzez m.in. włączenie mieszkańców do planowania i wdrażania lokalnych inicjatyw społecznych. Innymi słowy LGD to taka swoista Agencja Rozwoju Lokalnego, której zadaniem jest opracowanie przy udziale partnerów (sektor społeczny, gospodarczy i publiczny) lokalnej strategii rozwoju, a następnie dbanie o prawidłową jej realizację i wydatkowanie środków. Uważam, że największą zaletą Lokalnych Grup Działania i tutaj LGD „Ziemia Pszczyńska” jest to, że idealnie wpisały się w życie lokalnych społeczności. Takie oddolne podejście jest - moim zdaniem - najbardziej efektywne: pozwala bowiem wyznaczyć optymalne kierunki rozwoju oraz wpłynąć na lepsze definiowanie problemów i deficytów występujących na danym obszarze. Tym samym umożliwia wypracowanie skutecznych sposobów ich rozwiązywania. Dziś już widać, że projekty realizowane dzięki i poprzez LGD, trafiają w potrzeby mieszkańców. Dlatego też należy tę inicjatywę pielęgnować i wspierać.

Ryszard Harazin - sołtys sołectwa Brzeźce, Prezes Kółka Rolniczego Brzeźcach

Złożyli Państwo za pośrednictwem LGD wniosek dot. wydania folderu promującego sołectwo. Czy jako lokalny lider, uważa Pan, że na tego typu wydawnictwa jest jeszcze zapotrzebowanie? Czy było warto?

R.H.: Warto było wydać ten folder - była to ważna promocja naszego sołectwa Brzeźce i myślę, że jest nadal zapotrzebowanie na tego rodzaju publikacje. Taką opinię usłyszałem również od kolegów i koleżanek sołtysów, jak i prezesów i przewodniczących Kółek Rolniczych i Kół Gospodyń Wiejskich. W folderze znalazły się opisy ważnych miejsc i obiektów znajdujących się na terenie sołectwa. Ujęliśmy także opisy działających w naszej miejscowości organizacji i placówek, a także firm. Dodatkowo, z uwagi na odbywające się w roku wydania folderu dożynki gminne w Brzeźcach, opisaliśmy także i przedstawiliśmy na zdjęciach gospodarstwa rolne działające w sołectwie. Mogę zatem z całkowitym przekonaniem powiedzieć, że było warto podjąć się tego zadania!

Jak Państwo mogą ocenić procedurę ubiegania się o dofinansowanie w ramach osi 4 LEADER PROW 2007-2013?

R.H.: Procedura dofinansowania w ramach osi 4 LEADER jest skuteczna, bo oprócz wydania w ramach tzw.: małych projektów naszego folderu, udało nam się również jako sołectwu, skutecznie wnioskować gminy Pszczyzna na budowę chodnika przy ul. Kamiennej w Brzeźcach. Jak każde zadanie dofinansowane ze środków zewnętrznych, wymaga ono konsekwencji i cierpliwości w działaniu. Dodatkowo trzeba mieć również środki finansowe aby najpierw zrealizować swój projekt, a dopiero później otrzymać należny zwrot ze środków unijnych.

Przed nami nowy okres programowania 2014-2020. Czy mają Państwo jakieś plany z nim związane?

R.H.: W nowym okresie programowania 2014-2020, po przedyskutowaniu tego z członkami Rady Sołectkiej, jak i Zarządem Kółka Rolniczego, być może podejmiemy się realizacji podobnych zadań. Myślę, że warto korzystać z moż-

liwości jakie dają fundusze unijne, w tym również środki pochodzące z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich.

Zofia Szoldra – Dyrektor Gminnego Ośrodka Kultury w Goczałkowicach-Zdroju

W ramach osi 4 LEADER PROW 2007-2013 zrealizowali Państwo trzy wnioski. Proszę powiedzieć jak pozyskane środki przyczyniły się do rozwoju Państwa gminy?

Z. SZ.: W ramach osi 4 LEADER PROW 2007-2013 Gminny Ośrodek Kultury w Goczałkowicach – Zdroju dotychczas zrealizował dwa projekty, trzeci jest obecnie finalizowany. Pierwszy projekt, organizacja imprezy plenerowej, pod hasłem „Goczałkowickie Spotkanie z Folklorem” był zorientowany na podwyższenie świadomości mieszkańców na temat walorów kulturalnych, historycznych i przyrodniczych obszaru, mającym na celu zainteresowanie mieszkańców ochroną dziedzictwa kulturowego: zachęceniem do czynnego działania na rzecz pielęgnowania kultury ludowej, m.in. członkostwo w miejscowych, amatorskich zespołach regionalnych. Efektem przedsięwzięcia było przede wszystkim zaktywizowanie się podmiotów funkcjonujących na terenie naszej gminy wokół projektu, co w dalszej perspektywie zaowocowało współpracą i konkretnymi działaniami na rzecz lokalnej społeczności. Jest to przede wszystkim rozwój gminy w sferze społecznej, tak istotnej dziś w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

Kolejne działanie polegało na utworzeniu na terenie gminy Goczałkowice-Zdrój punktu informacji turystycznej, który został zlokalizowany w siedzibie Gminnego Ośrodka Kultury, w bezpośrednim sąsiedztwie goczałkowickiego uzdrowiska. W ramach operacji został wydany folder turystyczno-kulturalny o gminie oraz utworzono portal turystyczny miejscowości. Obecnie w punkcie informacji turystycznej można nabyć bezpłatne materiały promocyjne związane z gminą oraz powiatem pszczyńskim, pozyskać informacje na temat atrakcji turystycznych, historii, dziedzictwa kulturowego regionu, połączeń komunikacyjnych, bazy hotelowej, gastronomicznej, można też skorzystać z darmowego Internetu. Przy okazji serdecznie zapraszam do odwiedzenia naszego punktu, który otwarty jest od poniedziałku do piątku w godz.: 11.00 – 15.00, ponadto w okresie letnim tj.: maj - wrzesień w soboty i nie-

dziele, także do wejścia na stronę www.info.goczałkowicezdroj.pl Realizacja projektu niewątpliwie wpłynęła na podniesienie jakości przestrzeni publicznej naszej gminy. Poprzez projekt poprawiła się w znacznym stopniu dostępność do rzetelnej informacji z wykorzystaniem nowoczesnych narzędzi komunikacyjnych. Powstało miejsce atrakcyjne zarówno pod względem estetycznym jak i merytorycznym, dostępne dla mieszkańców, kuracjuszy i turystów. Ponadto funkcjonowanie Punktu Informacji Turystycznej odgrywa istotne zadanie szeroko pojętej promocji gminy Goczałkowice – Zdrój. Ostatni z projektów jeszcze prowadzony, pod tytułem „Zagospodarowanie przestrzeni publicznej na terenie gminy Goczałkowice-Zdrój” ma na celu przekształcenie terenu wokół zabytkowego budynku administrowanego przez Gminny Ośrodek Kultury w Goczałkowicach-Zdroju w strefę rekreacyjno-wypoczynkową, poprzez montaż w jego obrębie systemów małej architektury. Nowo powstała przestrzeń publiczna o ogólnodostępnym charakterze niewątpliwie poprawi estetyczny wizerunek gminy, przyczyni się do zwiększenia jej atrakcyjności i podniesienia jej walorów turystycznych.

Czy GOK pozyskuje środki z innych funduszy, jeżeli tak to jak oceniają Państwo procedury w PROW 2007-2013 w porównaniu z innymi programami?

Z. SZ.: Gminny Ośrodek Kultury jest beneficjentem innych dostępnych dla samorządowych instytucji kultury programów m.in. programów MKiDN. Biorąc pod uwagę doświadczenie mojej instytucji w pisaniu wniosków, procedury zaproponowane w PROW 2007 – 2013 wydawały się w pierwszym kontakcie bardzo skomplikowane. Podejście do pierwszego wniosku wymagało dokładnej analizy, skupienia, zrozumienia kolejnych zagadnień i starannego wypełnienia. Z pewnością czas rozpatrywania wniosków jest zbyt długi. Często zestawienie rzeczowo - finansowe operacji po prostu się dezaktualizuje. Dla instytucji, którą reprezentuję, dysponującej bardzo małym budżetem, przy realizacji większego projektu stanowi to ogromny problem.

Jako doświadczeni beneficjenci PROW 2007-2013 jakie „dobre praktyki” mogą Państwo przekazać przyszłym wnioskodawcom?

Z. SZ.: Przystępując do pracy nad wnioskiem należy dokładnie sprecyzować jakie cele chcemy przez jego realizację osiągnąć. Trzeba również sprawdzić czy nasze zamierzenia wpisują się w zakres działań założonych w danym naborze. Jeżeli są wątpliwości na pewno warto sięgnąć po pomoc oferowaną przez biuro LGD.

Ryszard Swoboda – beneficjent PROW 2007-2013

W ramach osi 4 LEADER PROW 2007-2013 zrealizował Pan projekt pt.: „Zakup instalacji do natryskowego nanoszenia termoizolacji”. Czy pozyskane środki pozwoliły zrealizować Pana założenia?

R.S.: Środki pozyskane w ramach osi 4 LEADER PROW 2007-2013 w znacznym stopniu pozwoliły mi zrealizować moje założenia i od ponad roku działam na rynku termo i hydroizolacji metodą natrysku pianki poliuretanowej.

Z opisu projektu wynika, że jest to innowacyjna metoda. Proszę nam przybliżyć na czym polega?

R.S.: Działalność którą się zajmuję to innowacyjna metoda hydrodynamicznego natrysku pianki poliuretanowej, która doskonale sprawdza się w docieplaniu i hydroizolacji budynków mieszkaniowych, przemysłowych, a także rolniczych. Ocieplanie pianką poliuretanową, czyli izolacja natryskowa, w Polsce należy do najnowocześniejszych rozwiązań wypierających klasyczną wełnę mineralną oraz styropian. Wykonuję bardzo trwałe izolacje natryskowe w tym m.in. poddaszy, przy pomocy materiałów renomowanych producentów oraz profesjonalnego sprzętu. Zajmuję się również natryskową hydroizolacją fundamentów i dachów płaskich. W Polsce są

to ciągle nowe i nie do końca wszystkim znane metody, jednakże zdobywają coraz większe grono zwolenników. Metoda ta jest z powodzeniem stosowana na zachodzie Europy czy w Stanach Zjednoczonych od kilkudziesięciu lat.

Jak Pan ocenia procedurę jaką należy przejść od momentu złożenia wniosku o przyznanie pomocy do momentu ostatecznego zakończenia projektu, tj. złożenia sprawozdania. Jest skomplikowana? Demotywuje? Czy jednak warto zainwestować swój czas na rzecz pozyskania tych funduszy?

R.S.: Procedura jaką należało przejść od momentu złożenia wniosku o przyznanie pomocy do momentu ostatecznego zakończenia projektu, tj. złożenia sprawozdania, jest dość długa. W moim przypadku trwała rok. Na pewno warto było poświęcić ten czas i zrealizować swoje plany. Wydaje mi się jednak, że sporo osób może to demotywować i skłonić do rezygnacji z kolejnych kroków procedury pozyskiwania środków. Uważam, że do samego końca procedury dotrwały osoby najbardziej zdeterminowane i zorientowane na sukces.

Wojciech Paździor – Dyrektor Gminnego Domu Kultury w Kobiórze (w środku)

We wsparciu finansowym z PROW w ramach „Małych projektów” zrealizowali Państwo projekt pt.: „Tradycje dożynkowe w gminie Kobiór - formą aktywizacji i integracji społeczności lokalnej”. Czy program jest odpowiednią formą realizowania oddolnych, lokalnych inicjatyw?

W.P.: Myślę, że program jest dobrą formą realizowania lokalnych inicjatyw. Jednakże dostrzegam pewne trudności i często są one barierą nie do przeskoczenia. Chodzi o to, że najpierw trzeba zainwestować własne pieniądze na realizację danego zadania. Później dosyć długo oczekuje się na ich zwrot. Dla małych podmiotów i różnych stowarzyszeń, organizacji jest to główna przeszkoda nie sięgania po środki z małych projektów. W związku z powyższym wiele wartościowych, oddolnych inicjatyw ginie i jest to ogromna bolączka tego programu.

Proszę powiedzieć, który z etapów ubiegania się o otrzymanie dofinansowania jest Państwa zdaniem najtrudniejszy?

W.P.: Każdy z etapów starania się o środki unijne ma swoją specyfikę. Najpierw rodzi się pomysł, później inicjatywa zaczy-

na przyjmować realny kształt w postaci projektu, następnie etap oceny wniosku w LGD, później oczekiwanie na podpisanie umowy z Urzędem Marszałkowskim, realizacja projektu, potem rozliczenie i oczekiwanie na płatność. Dla mnie osobiście najtrudniejszymi i najbardziej stresującymi momentami są ocena wniosku przez Radę LGD oraz oczekiwanie na podpisanie umowy z UM. Po tem napięcie opada i nadchodzi czas realizacji zamierzeń zawartych w projekcie.

Przed nami nowy okres programowania 2014-2020, jakie Państwo wiąże z nim nadzieje?

W.P.: Dla nas najważniejszą, długo oczekiwaną zmianą jest to, iż będzie można otrzymać środki na realizację projektu od razu. Ułatwi to bardzo zarządzanie budżetem GDK i przyczyni się do wzrostu ilości składanych przez nas wniosków. Liczę, iż będzie więcej pieniędzy i będzie można łatwiej po nie sięgnąć. Mam kilka pomysłów na ciekawe i wartościowe inicjatywy. Z niecierpliwością czekam na ogłoszenie nowych konkursów.

